

Datum: 19 januari 2016

Gespreksnotitie rondetafelgesprek over de Isla-raffinaderij te Curaçao

Afzender: Sven Rusticus, namens Stichting GreenTown Curaçao

Geachte leden van de Commissie voor Koninkrijksrelaties,

Wij zijn U zeer erkentelijk voor Uw bereidwilligheid om een transparant proces aan te gaan ter waarborging van het welzijn van de burgers van het Koninkrijk der Nederlanden in het algemeen en die van Curaçao in het bijzonder.

Het is onweerlegbaar, dat ondanks het feit dat Curaçao thans een autonoom land is, het desbetreffend onderwerp een koninkrijksaangelegenheid is.

Daarom verheugt het ons dat er momenteel continue zijdens het koninkrijk uitspraken worden gedaan betreffende de noodzaak om de negatieve gevolgen van de exploitatie van de olieraffinaderij op Curaçao; met name de vervuiling een halt toe te roepen. Wij doelen hier op vervuiling van lucht, grond water en aanzicht.

De geschiedenis van de olieraffinaderij op Curaçao kent verschillende fasen die lopen vanaf de vestiging van de raffinaderij en diens gouden jaren, het accepteren van een andere partner in Venezuela naar aanleiding van het vertrek van de Koninklijke Shell tot het zich op dit moment afspelend gebeuren, waarbij er belangrijke beslissingen genomen dienen te worden met betrekking tot haar toekomst.

De oorspronkelijke besluitvorming om de raffinaderij op Curaçao te vestigen was gebaseerd op het gegeven van de jarenlange voortgaande arbeidsonrust in Venezuela. Het nabij gelegen Curaçao, toen nog een kolonie van Nederland,

kenmerkte zich daarentegen door stabiliteit, veiligheid en goede haven faciliteiten.

Deze besluitvorming heeft destijds tussen de Nederlandse regering en de Koninklijke Shell plaats gevonden.

Met ons allen zijn we het er over eens, dat ondanks het economisch belang van de raffinaderij voor Curaçao, de vervuiling die het raffinageproces van deze raffinaderij met zich meebrengt niet langer geduld kan worden.

De economische waarde is geen vrijbrief voor voortzetting van de bestaande pollutie die invloed heeft op het leefklimaat, de gezondheid van de bewoners onder de rook en de toekomst van onze moeder aarde. Het doel heiligt de middelen per saldo feitelijk niet en men kan er niet onderuit, dat de negatieve gevolgen van het raffinageproces de economische ontwikkeling van ons eiland belemmeren.

Het is echter niet onze bedoeling om dit onderwerp in een conflictmodel te gieten, doch willen wij het gezien de ontwikkelingen van vandaag de dag als een aangelegenheid van gezamenlijk belang aankaarten en ook als dusdanig afgewikkeld zien.

De raffinaderij heeft het eiland werkgelegenheid bezorgd, niettemin hebben slechts derden zowel commercieel als ter garanderen van de wereld stabiliteit van haar bestaan daadwerkelijk profijt genoten terwijl de negatieve consequenties voor het hele eiland overduidelijk zijn.

Tijdens de tweede wereld oorlog werd op Curaçao met alle gevolgen van dien, de brandstof voor de strijdkrachten die Europa bevrijdden geproduceerd. Het grondwater werd opgepompt en in het raffinage proces gebruikt, wat het permanente verlies van de toen volop aanwezige tropische bossen tot gevolg had en daaraan gekoppelde plattelands economie. Daarenboven werd het residu van de productie in een omdijkt deel van het Schottegat gepompt, wat tot het vormen van het tot op heden bestaande asfaltmeer heeft gezorgd.

De geallieerden waren Curaçao zeer dankbaar, doch de vervuiling is ons ten dele gevallen terwijl de Shell de winst opstreek.

Dit proces zette zich voort zolang de geopolitiek en het profijtbeginsel de partijen ten goede kwam.

Het omslag punt kwam in 1985 toen de Shell vertrok. De toenmalige regering werd toen met een situatie geconfronteerd waarbij zij de raffinaderij omwille van de werkgelegenheid met aanvaarding van de verontreiniging, voor 1 gulden kon overnemen. Om geen risico te lopen met de toen voor de economie zo belangrijke werkgelegenheid heeft de regering deze deal geaccepteerd.

Met behulp van het Koninkrijk is Venezuela bereid gevonden om het raffinageproces op ons eiland voort te zetten. De periode van afhankelijkheid van onze economie van de raffinaderij tijdens de Shell periode werd met ondersteuning van het koninkrijk voortgezet als een periode van aanhoudende afhankelijkheid nu echter van Venezuela.

Momenteel staan wij aan de vooravond van het aflopen van het PDVSA contract in 2019 en dient er duidelijkheid te zijn betreffende de toekomst van de raffinaderij.

Indien wij deze aangelegenheid niet tijdig op gepaste wijze en met de nodige wijsheid aangrijpen zal een derde periode van afhankelijkheid ditmaal door derden worden bepaald, wat eveneens tot verlies van autonomie en structurele economische groei zal kunnen leiden.

Tot op heden zijn wij onderworpen aan c.q. gedreven door de belangen van het Koninkrijk. Daar waar wij vandaag binnen het koninkrijk steeds meer streven naar gelijkwaardigheid en het opkomen voor de eigen verantwoordelijkheid zijn wij echter van mening dat wij ons nu als partners dienen op te stellen en gezamenlijk voor een oplossing moeten gaan.

Onzerzijds verzoeken wij de koninkrijksregering om het daarheen te willen leiden dat er een oplossing komt dat op koninkrijksniveau wordt gedragen.

Deze oplossing dient te impliceren dat:

- op Curaçao de positieve en negatieve aspecten van al dan geen voortzetting van dit contract in aanmerking nemende; een proces van bewustwording wordt aangegaan en een transparant, open, objectief en op deskundige wijze verworven gegevens gebaseerde nationale discussie wordt aangegaan
- er eenheid is op niveau van kennis zodat wij evenals wij een historisch perspectief hebben geschetst wij ook een toekomstperspectief kunnen schetsen
- investering in de toekomst van de raffinaderij in ieder geval zal inhouden dat in het kader van belangrijke ontwikkelingen in de wereld zij in staat zal zijn om haar problemen voornamelijk de gevolgen van het raffinageproces waaronder de veroorzaakte verontreiniging en belasting van het milieu zal kunnen oplossen, opdat noch wij noch de volgende generatie met de oplossing van deze problematiek worden belast

Een mogelijke oplossing is dat de raffinaderij wordt gemoderniseerd en schoon gemaakt. De Stichting Greentown is echter van mening dat er daarnaast serieus gewerkt moet worden aan alternatieve mogelijkheden voor de ontwikkeling van dit gebied. Schoon met meer diversificatie, meer inkomsten voor het land Curaçao en meer kansen op werkgelegenheid voor onze jongeren in de toekomst en tenslotte geen verder verlies van autonomie tengevolge van een te grote afhankelijkheid van partijen buiten ons eiland.

Dit alles dient juist nu in relatie tot het klimaatakkoord van Parijs, waar het Koninkrijk der Nederlanden met vertegenwoordiging van de Curaçaose regering bij aanwezig was, te worden gezien. Met elkaar dienen wij de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af te bouwen en de temperatuurstijging van de aarde te reduceren, waarbij Curaçao in de toekomst economisch op eigen benen kan staan.

Namens het bestuur van Stichting GreenTown Curaçao,

Sven Rusticus - Oprichter en bestuurslid